

PAMOKOS PLANAS

DALYKAS: Matematika

KLASĖS: 9-12

PAMOKOS TIKSLAS

Naudodamiesi šaltiniais, mokiniai išsiaiškins ES biudžeto dydį, Lietuvos indėlį bei gaunamą dalį; atlikę skaičiavimus, nustatys vienam europiečiui tenkančią biudžeto dalį.

SAŠAJA SU MOKOMUOJU DALYKU

Statistikos žinių ir gebėjimų taikymas (reikiamos informacijos ieškojimas, skaitymas, vaizdavimas (tinkamo tipo diagrama)).

PRITAIKYMAS PRAKTIKOJE (PAVYZDŽIAI)

Statistika, ypač pateikiant ją patraukliai ir suprantamai, naudojama siekiant didesnio poveikumo (pvz. viešieji ryšiai).

SUDOMINIMAS

Įžanginiai klausimai mokiniams (žr. instrukcijoje).
Mokinių apklausa. Kiek puodelių kapučino turi nusipirkti kiekvienas europietis kasdien, kad bendrai gautųsi ES biudžeto suma? Pasirinkimo variantai: a) iki 5; b) nuo 5 iki 25; c) nuo 25 iki 50; d) daugiau nei 50.
Teisingą atsakymą pasakyti tik pamokos pabaigoje.

PAMOKOS GAIRĖS

I modulis: Palyginti ES biudžeto dydį su ES šalių biudžetais ir rasti ES narę, kurios biudžetas panašiausias. Naudojantis statistika parengti grafiką, kuriame ES narės būtų išrikiuotos nuo didžiausio „minuso“ iki didžiausio „pliuso“ (pagal įdėtų ir gautų iš ES biudžeto pinigų skirtumą). Palyginti Lietuvą su kitomis ES šalimis.

II modulis: I modulyje gautus valstybių „pliuso“ ir „minuso“ rezultatus išreikšti procentais nuo kiekvienos valstybės BVP ir atnaujinti grafiką.

III modulis: naudojantis statistika apskaičiuoti, kiek vidutiniškai vienam europiečiui „kainavo“ ES per dieną 2018 m.. Apskaičiuoti, kiek Lietuvos piliečiui „kainavo“ ES per dieną 2018 m.
Pakartoti apklausą.

Apibendrinimas: Lietuva gauna žymiai daugiau nei skiria. O per dieną vienas europietis skiria mažiau nei pusę puodelio kapučino ES išlaikyti.

KAIP SUŽINOSIU, KAD PAVYKO PASIEKTI TIKSLĄ?

Kartojant mokinių apklausą reikšmingai padidėjusi teisingų pasirinkimų dalis.

KERTINIAI TEIGINIAI (SAVOKOS, KONCEPTAI)

Kapučino indeksas.

RYŠIAI SU KITAIŠ MOKOMAISIAIS DALYKAIS

Ekonomika (asmeninis biudžetas, BVP)
Informacinės technologijos (diagramos, grafikai)

BENDRADARBIAVIMO SU NVO/VERSLU GALIMYBĖS

Pasikviesti vietinio verslo, gavusio ES paramą, atstovą arba savivaldybės atstovą.

Europos Parlamentas

Parengta Žinių ekonomikos forumo pagal EP užsakymą.

Sudominimas:

Kokią naudą mums teikia ES? (galimybės laisviau keliauti, prekių mainai pigesni, tarptautinės galimybės mokytis, studijuoti ir t.t.) Kad tai vyktų ir toliau, kiek sutiktumėt kasdien už tai mokėti?

Apklausa (Mentimeter/Moodle esančių Poll/ ar surašant variantus lentoje ir keliant rankas):

Kiek puodelių kapučino turi nusipirkti kiekvienas europietis kasdien, kad bendrai gautųsi ES biudžeto suma? Pasirinkimo variantai: a) iki 5; b) nuo 5 iki 25; c) nuo 25 iki 50; d) daugiau nei 50.

Teisingas atsakymas TIK MOKYTOJUI: a) iki 5. Tikslus skaičius priklauso nuo kavos puodelio kainos. 2018 m. skaičiavimais mažiausiai ES kainavo bulgarui – 0.18 € per dieną ir daugiausiai Liuksemburgo gyventojui – 1.56 €. Čia galima rasti vizualiai pateiktą informaciją: <https://www.politico.eu/article/the-eu-membership-value-post-brexit-budget-coffee-index/>.

Pamokos eiga: VISI SKAIČIAVIMAI IR DUOMENYS PATEIKTI EXCEL DOKUMENTE

I modulis: palyginti ES biudžeto dydį 2018 m. (156,7 milijardų eurų) su ES šalių biudžetais. Rasti ES valstybę, kurios biudžetas panašiausias į ES biudžetą (https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_government_budget). Atsakymas: Danija.

Naudojantis https://ec.europa.eu/budget/graphs/revenue_expenditure.html 2018 m. duomenimis* parengti grafiką, kuriame ES narės būtų išrikiuotos nuo didžiausio „minuso“ iki didžiausio „pliuso“ (pagal įdėtų ir gautų iš ES biudžeto pinigų skirtumą).

* Norint gauti duomenis apie tai, kiek kiekviena šalis gauna iš ES biudžeto, pasirinkite „Expenditure“ ir toliau esančiame langelyje – „Total expenditure“. Norint gauti duomenis apie tai, kiek kiekviena šalis skiria į ES biudžetą, pasirinkite „Revenue“ ir toliau esančiame langelyje (jame greičiausia bus pasirinkta „VAT-based own resource“) pasirinkite „Total national contribution“.

Aptarti gautą grafiką. Palyginti Lietuvą su kitomis ES narėmis, kaimyninėmis šalimis (nesant galimybės dirbti su excel ar panašia programa, duomenų lenteles galima atspausdinti ir laiko taupymo sumetimais rikiuoti šalis pagal abėcėlę).

II modulis: I modulyje gautus valstybių „pliuso“ ir „minuso“ rezultatus išreikšti procentais nuo kiekvienos valstybės BVP ir atnaujinti grafiką. ES šalių BVP (galima rasti <https://ec.europa.eu/eurostat/web/national-accounts/data/main-tables> annual national accounts > main GDP aggregates > gross domestic product at market prices, įsitikinkite, kad „Unit of measure“ skiltyje pasirinkote „Current prices, million euro“).

Aptarti grafike įvykusius pokyčius. Kodėl valstybės pakeitė vietas rikiuotėje? Kaip pasikeitė Lietuvos ir jos kaimyninių šalių vieta? Siekiant vizualesnio pateikimo naudoti 2017 m. BBC skaičiavimus: <https://www.bbc.com/news/uk-politics-48256318>. Lietuva gauna didžiausią naudą lyginant pagal BVP ir gyventojų skaičių. SVARBU: šalių vieta lyginant su 2018 m. šiek tiek skiriasi.

III modulis: naudojantis statistika apskaičiuoti, kiek vidutiniškai vienam europiečiui „kainavo“ ES per dieną 2018 m. ES gyventojų skaičiai: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00001/default/table?lang=en>. Atsakymas ~0,84 eurų per dieną.

Apskaičiuoti, kiek Lietuvos piliečiui „kainavo“ ES per dieną 2018 m. Atsakymas ~0,35 eurų.

Pakartoti apklausą.

Apibendrinimas: Apibendrinimas: Lietuva gauna žymiai daugiau nei skiria. O per dieną vienas europietis skiria mažiau nei pusę puodelio kapučino ES išlaikyti.